

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ»

Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»	Освітній рівень	бакалавр
Спеціальність	052 «ПОЛІТОЛОГІЯ»	Семестр	2
Освітньо-професійна програма	052 «ПОЛІТОЛОГІЯ»	Тип дисципліни	Цикл загальної підготовки (ВЗП)
Факультет	Економіки і менеджменту	Кафедра	ФСПН

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					Самостійна підготовка	Вид контролю
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка		
	4	120	18	-	18	-	84	ЗАЛК	

ВИКЛАДАЧІ

Волошина Олена Олексіївна, volosoh@gmail.com

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту ДДМА.
 Досвід роботи - більше 20 років.
 Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 4 монографій з актуальних проблем економіки та управління.
 Провідний лектор з дисциплін: «Інвестиційний менеджмент», «Фінансовий менеджмент», «Політична економія», «Мікроекономіка».

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Пререквізити	«Іноземна мова», «Психологія спілкування».
Постреквізити	«Психологія управління», «Політична конфліктологія»

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
<p>ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.</p>	<p>СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.</p> <p>СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.</p> <p>СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p>

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

<p>ПН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.</p> <p>ПН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.</p> <p>ПН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>ПН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p>

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	<p>Вивчення дисципліни «Управління конфліктами» обумовлені тим, що конфлікти виникають у всіх сферах життєдіяльності людей. Конфлікти - є природним станом соціуму, муніципальної громади, організацій усіх типів і форм. Соціальна життя є нескінченний процес боротьби за владу, вплив, за ресурси і їх розподіл. Навіть в найбагатших і великих організаціях ресурси завжди обмежені, а необхідність їх розподіляти, як показує практика, неминуче веде до виникнення конфліктних ситуацій. Конфлікти постійно відтворюються в міжособистісних відносинах між людьми, в сімейно-побутовій сфері, різних видах людської діяльності. З'являється гостра соціальна потреба не просто в вивченні конфліктів, їх аналізі, а й в управлінні ними, попередженні та вирішенні конфліктних ситуацій.</p> <p>Завданнями вивчення курсу є здобути знання про основні терміни і визначення конфлікту і конфліктної взаємодії у професійній діяльності; розуміти структуру конфлікту і методи управління ним на кожному із етапів, розрізняти основні теорії потреб та їх застосування у менеджменті конфліктів; добирати ефективні стратегії конфліктної взаємодії, основні психологічні принципи попередження та вирішення конфліктів, а також ключові методи розгляду конфлікту як системного явища.</p>
Мета	<p>вивчення і обговорення в інтерактивному форматі теоретичних і практичних аспектів конфліктної взаємодії у професійній діяльності, а також набуття досвіду саморегуляції в умовах конфлікту. Вивчення основних етапів конфліктної ситуації, напрямків та засобів ліквідації конфлікту важливо для існування в різних сучасних соціумах.</p>
Формат	<p>Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – залік (очний, дистанційний формат)</p>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Порушенням академічної доброчесності здобувачами вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії; відрахування із закладу освіти.</p>
---------------------------------	---

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма /заочна та заочна прискорена форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРЗ
Змістовний модуль 1. Управління конфліктами: динаміка конфлікту, механізми розвитку та методи розв'язання						
1.	Тема 1. Конфлікт: поняття та предмет вивчення	9 /12	2/-	2/ 1	-	5/ 11
2.	Тема 2. Об'єктивні та суб'єктивні причини, функції виникнення конфліктів	9/ 12	2/-	2/-	-	5/ 12
3.	Тема 3. Види конфліктів	9/ 12	2/-	2/-	-	5/12
4.	Тема 4. Динаміка конфлікту та механізми його розвитку.	9/ 12	2/-	2/-	-	5/ 12
5.	Тема 5. Загальна характеристика внутрішньо-особистісного конфлікту	9/ 12	2/-	2/-	-	5/ 12
6.	Тема 6. Шляхи аналізу конфліктів.	9/ 12	1/-	1/-	-	7 12/
7.	Тема 7. Стрес та управління стресами в конфліктних ситуаціях	9/ 12	1/-	1/-		7/ 12
8.	Тема 8. Прогнозування, запобігання та профілактика конфліктів	9/ 12	2/-	2/ 1	-	5/ 11
9	Тема 9. Методи управління конфліктами	9/ 12	2/-	2/ 1		5/ 11
10	Тема 10. Сутність та роль медіації в управлінні конфліктами	9/ 12	2/-	2/ 1	-	5/ 11
	Усього годин	90 / 120	18 / -	18 / 4		54/ 116

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук HP Laptop 15 (ЦП DualCore AMD, відеоадаптер AMD Radeon(TM) R4 Graphics, ОЗП 4 ГБ DDR4-2666), браузер Edge 44.18362.449.0, мультимедійний проектор Epson H429B - 1 од., презентер Samsung SDP-6500DXA - 1 од.
ПК 10 од., веб-версії Microsoft Office 365 (безкоштовна), Aris Express (безкоштовна), Ramus Educational (безкоштовна). Браузер Opera 66.0.3515.103.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

	Основна		Додаткова
Основна література	<p>1. Бардин Н., Жидецький Ю., Когут Я., Пряхіна Н., Ясінський В. Стрес та стресостійкість в діяльності працівників правоохоронних органів: Навчально-методичний посібник. Львів: Вид-во Львівського державного університету внутрішніх справ, 2020. 120с. URL: http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3279/1/%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A%D0%A1%D0%A2%D0%A0%D0%95%D0%A1%D0%9E%D0%A1%D0%A2%D0%86%D0%99%D0%9A%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%AC.pdf. (дата звернення: 08.01.2021).</p> <p>2. Виноградова В.Є. Управління конфліктами. Навчальний посібник для слухачів Університетів «третього віку» / Під заг. ред. Спунлбер Діани, Горбового А.Ю., Халецької А.А.К., 2017. 53 с. URL: http://Zau.dsum.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/04/42.%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf. (дата звернення: 08.01.2021).</p> <p>3. Жаворонкова Г.В., Скібіцький О.М., Сівашенко Т.В., Туз О.І. Управління конфліктами: Навч. пос. К.: Кондор, 2010. 172 с.</p> <p>4. Захарчин Г. М., Винничук Р. О. Управління конфліктами: Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 160 с.</p> <p>5. Лебідь Н. Стресостійкість як особистісна властивість керівників-лідерів закладів середньої освіти: навчальний посібник. К.: ДП «НБЦ «Пріоритети», 2016. 36 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/16413/1/N_Lebid_Stresostii_kist_NDLKL.pdf. (дата звернення: 08.01.2021).</p> <p>6. Пагава О.В., Гарькавець С.О., В. Харченко В.Є., Рачок О.Л. Стратегія подолання стресових станів учасниками навчально-виховного процесу: науково-методичний посібник. Северодонецьк: СПД Резніков В.С., 2015. 124 с. URL: https://sevpсихolog.at.ua/normativka/pagava_2015.pdf. (дата звернення: 08.01.2021).</p>	Додаткова література	<p>1. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2005. 456 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/417896.pdf. (дата звернення: 08.01.2021).</p> <p>2. Єременко Л.В. Конфліктологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2018. 219 с. URL: http://www.tsatu.edu.ua/shn/wp-content/uploads/sites/59/1-rozdil-posibnyk_yeremenko.pdf. (дата звернення: 08.01.2021).</p> <p>3. Конфліктологія: підруч. для студентів вищ. навч. закл. юридич. спец. / Герасіна Л. М., Панов М. І., Н.П.Осіпова Н. П. та ін.; [За ред. професорів Л.М. Герасіної та М.І. Панова]. Харків: Право, 2002. 256 с.</p> <p>4. Конфліктологія: навч. посіб. [Смельяненко Л.М., Петюх В.М., Торгова Л.В., Гриненко А.М.]; За заг. ред. В.М. Петюха, Л.В. Торгової. К.: КНЕУ, 2003. 315 с.</p> <p>5. Конфліктологія: навч. посіб. / URL: Коваленко Д.В., Шалімова І.М., Корєцький О. М., Бурбіга В.А. URL: https://pidruchniki.com/85341/psihologiya/konfliktologiya (дата звернення: 08.01.2021).</p> <p>6. Орлянський В. С. Конфліктологія: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2007. с. URL: http://padaread.com/?book=89867&pg=2. (дата звернення: 08.01.2021).</p> <p>7. Пірен М.І. Конфліктологія: підручник. К.: МАУП, 2003. 360 с. URL: https://studfiles.net/preview/5194699/. (дата звернення: 08.01.2021).</p> <p>8. Примуш М.В. Конфліктологія: Навч. посіб. К.: ВД «Професіонал», 2006. 288 с. URL: http://studentam.net.ua/content/category/24/318/86/. (дата звернення: 08.01.2021).</p> <p>9. Скібіцька Л.І. Конфліктологія: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 384 с., 2017. 319 с.</p> <p>10. Слободанюк А. В., Андрущенко Н.О. Психологія управління та конфліктологія: навч. посіб.; {З змінами, внесеними згідно із Законом N 1096-IV (1096-15) від 10.07.2003, ВВР, 2004, N6, ст.38} {Офіційне тлумачення до Закону див. в Рішенні Конституційного Суду N 35-рп/2009 (v035p710-09) від 24.12.2009} {З змінами, внесеними згідно із Законами N 4719-VI (4719-17) від 17.05.2012, ВВР, 2013, N 15, ст.97 N 5026-VI (5026-17) від 22.06.2012, ВВР, 2013, N 22, ст.216 N 5458-VI (5458-17) від 16.10.2012, ВВР, 2013, N 47, ст.659}. URL: http://zakon4.rada.gov.ua (дата звернення: 08.01.2021).</p> <p>11. Тихомирова Є. Б., Поголовський С. Р. Конфліктологія та теорія переговорів: Підручник. Рівне: Перспектива, 2007. 389 с. URL: http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/417/1/conflictology.pdf. (дата звернення: 08.01.2021).</p> <p>12. Фесенко Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: Конспект лекцій (для студентів спеціальності 8.14010101 «Готельна і ресторанна справа»): Навч. посіб. / Г.Г. Фесенко; ХНУМГ ім. О.М. Бекетова. Х.: ХНУМГ, 2013. 132 с. URL: http://eprints.kname.edu.ua/35075/1/2013%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%2058%D0%9B%20%D0%9F%D0%A3%D1%96%D0%9A.pdf. (дата звернення: 08.01.2021).</p> <p>13. Яхно Т. П., Курєєвіна І.О. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 168 с. URL: https://www.twirpx.com/file/824987/. (дата звернення: 08.01.2021).</p>
СИСТЕМА ОЦІНКИ			

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу для денної форми навчання	Рейтингова оцінка		Тиждень
		min	max	
1	Аудиторна робота здобувача оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль – усне опитування в ході лекцій та практичних заняттях, оцінювання правильності вирішення тестових та ситуаційних завдань, кейсів на практичних заняттях та при виконанні самостійної	10	20	1-9

	роботи. Здобувач здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації.			
2	Індивідуальне завдання (РЕФЕРАТ) Підготовка презентації за обраною темою реферату і виступ з доповіддю на практичних заняттях, тез доповідей	5	20	1-9
3	Модульна контрольна робота №1 (Здобувач виконує тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1)	15	20	4
4	Модульна контрольна робота №2 (Здобувач виконує тестові та ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №2)	15	20	8
5	Колоквіум	5	20	9
Оцінка поточної успішності за 100-бальною шкалою (коефіцієнт вагомості=0,5)		55	100	
Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,5)		55	100	

Загальний рейтинг = 0,5*оцінка поточної успішності+0,5*оцінка підсумкового контролю

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу дистанційної форми навчання	Рейтингова оцінка	
		min	max
1	Поточний контроль (коефіцієнт вагомості=0,4) Тестова контрольна робота, яка виконується здобувачем індивідуально в системі «Moodle»	55	100
2	Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,6) Здобувач виконав завдання та навів аргументовані відповіді на питання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни	55	100

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Рівень компетентності
		для екзамену	для заліку	
90–100	A	відмінно	зараховано	Високий. Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінці здобувача і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
81– 89	B	добре		Достатній. Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
75 – 80	C			Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
65 – 74	D	задовільно		Середній. Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
55–64	E			Середній. Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
30–54	FX	незадовільно з повторним складанням	незараховано з можливістю повторного складання	Низький. Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
0 – 29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незадовільний. Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Інформація щодо опитування з якості викладання дисципліни: <http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1667>

